

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 2. marca 2018

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1092/2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká

(CON/2018/12)

(2018/C 120/03)

ÚVOD A PRÁVNY ZÁKLAD

Európska centrálna banka (ECB) prijala 27. novembra 2017 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1092/2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na spôsob, akým Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) prispieva k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému podľa článku 127 ods. 5 zmluvy a na osobitné úlohy, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a fungovaním Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB) a ktorými je ECB poverená podľa článku 127 ods. 6 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY

Navrhované nariadenie je súčasťou komplexného balíka návrhov, ktorých cieľom je posilniť Európsky systém finančného dohľadu (ESFS), ktorý pozostáva z troch európskych orgánov dohľadu a ESRB. ECB zastáva názor, že ESRB od svojho vzniku zohrával ústrednú a úspešnú úlohu, pokiaľ ide o predchádzanie systémovým rizikám pre finančnú stabilitu, ktoré môžu vyplývať z vývoja finančného systému, ako aj pre zmierňovanie týchto rizík⁽²⁾.

ECB preto podporuje obmedzený počet cieľných zmien rámca pre správu a činnosť ESRB navrhnutých Európskou komisiou, ktorých cieľom je posilniť účinnosť a efektívnosť ESRB a umožniť ESRB lepšie plniť jeho mandát. ECB považuje navrhované zmeny nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010⁽³⁾ za nevyhnutné na zohľadnenie zriadenia jednotného mechanizmu dohľadu (JMD)⁽⁴⁾ a na zabezpečenie toho, aby ESRB mohol vykonávať makroprudenciálny dohľad nad celým finančným systémom, pretože sa zvyšuje význam trhového financovania, a to najmä vzhľadom na zriadenie únie kapitálových trhov. ECB a ESRB zastávajú názor, že ECB má dobré predpoklady na to, aby mohla pokračovať v poskytovaní analytickej, štatistickej, finančnej a administratívnej podpory ESRB v súlade

⁽¹⁾ COM(2017) 538 final.

⁽²⁾ Stanovisko Európskej centrálnej banky zo 4. februára 2015 k revízii úloh a organizácie Európskeho výboru pre systémové riziká (CON/2015/4) (Ú. v. EÚ C 192, 10.6.2015, s. 1). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1).

⁽⁴⁾ Pozri dokument ECB contribution to the European Commission's consultation on the review of the EU macroprudential policy framework, december 2016 (ďalej len „príspevok ECB ku konzultácii Komisie“), ktorý je dostupný na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu. Pozri tiež s. 4 dokumentu ESRB response to the European Commission's Consultation Document on the „Review of the EU Macro-prudential Policy Framework“, 24. októbra 2016 (ďalej len „reakcia ESRB na konzultačný dokument Komisie“), ktorý je dostupný na webovom sídle ESRB www.esrb.europa.eu.

s platnými právnymi predpismi⁽¹⁾. ECB bude tiež naďalej podporovať ESRB s cieľom vyhnúť sa duplicitě práce a tým využiť výhody vyplývajúce z úlohy ECB pri hodnotení rizika a analýzy bankového sektora v členských štátoch, ktoré sa zúčastňujú na JMD.

ECB okrem toho berie na vedomie, že nariadenie (EÚ) č. 1092/2010 vyžaduje, aby ESRB poskytoval európskym orgánom dohľadu informácie potrebné na plnenie ich úloh, ale neupravuje výmenu informácií medzi ESRB a makroprudenciálnymi orgánmi členských štátov, ktoré boli zriadené po prijatí nariadenia v roku 2010. V tejto súvislosti by ECB privítala legislatívny návrh, ktorý by revidoval súčasný režim vzájomného poskytovania informácií ustanovený v nariadení (EÚ) č. 1092/2010. Revízia súčasného režimu vzájomného poskytovania informácií by mala umožniť ESRB poskytovať vnútroštátnym makroprudenciálnym orgánom relevantné údaje z oblasti dohľadu potrebné na plnenie ich mandátov podľa vnútroštátneho práva za predpokladu, že sú vytvorené dostatočné záruky na zabezpečenie súladu s príslušnými právnymi predpismi Únie. Okrem toho by bola vhodná zodpovedajúca úprava, ktorá by umožnila členom ESRB z ESCB a orgánom dohľadu použiť informácie získané od ESRB na plnenie svojich úloh vyplývajúcich zo zákona.

KONKRÉTNE PRIPOMIENKY

1. Predseda ESRB

Navrhované nariadenie ustanovuje, že ESRB predsedá prezident ECB, čím vytvára trvalé prepojenie medzi funkciami prezidenta ECB a predsedu ESRB⁽²⁾. ESRB zostáva samostatným a zároveň vo veľkej miere ťaží z viditeľnosti, nezávislosti a dobrej povesti ECB⁽³⁾. Ako už bolo uvedené⁽⁴⁾, centrálné banky zohrávajú dôležitú úlohu v makroprudenciálnej politike vzhľadom na ich zodpovednosť za prispievanie k finančnej stabilite a ich analytické znalosti o reálnej ekonomike, finančných trhoch a trhových infraštruktúrach. ECB v tejto súvislosti poskytuje ESRB analytickú, štatistickú, administratívnu a logistickú podporu. Úzka spolupráca na technickej úrovni medzi ECB a ESRB je ďalej zabezpečená prostredníctvom vzájomného zastúpenia v poradnom výbore pre technické otázky ESRB a výbore pre finančnú stabilitu ECB. Skutočnosť, že podľa článku 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010 je funkcia predsedu ESRB zverená prezidentovi ECB, v tejto súvislosti zdôrazňuje význam úlohy centrálnych bánk pri fungovaní ESRB⁽⁵⁾. ECB preto podporuje návrh Komisie na prepojenie funkcie predsedu ESRB a prezidenta ECB.

2. Organizácia ESRB

2.1. Postup vymenovania vedúceho sekretariátu ESRB

Navrhované nariadenie ustanovuje, že počas konzultácií o menovaní vedúceho sekretariátu ESRB, generálna rada na základe otvoreného a transparentného postupu posúdi vhodnosť kandidátov na pozíciu vedúceho sekretariátu ESRB a informuje Európsky parlament a Radu o konzultačnom postupe⁽⁶⁾. ECB v zásade podporuje návrh zviditeľniť post vedúceho sekretariátu ESRB a rada by vznikla niekoľko špecifických pripomienok k úlohe ECB pri podpore sekretariátu ESRB, a jej súčasnej úlohe pri postupe vymenovania vedúceho sekretariátu ESRB. Činnosť sekretariátu ESRB je zabezpečovaná ECB, ktorá by na tento účel mala poskytnúť dostatočné ľudské a finančné zdroje⁽⁷⁾. Vedúceho sekretariátu ESRB vymenúva ECB, pričom generálna rada ESRB má postavenie poradného orgánu⁽⁸⁾. ECB sa vzhľadom na tieto skutočnosti domnieva, že týmto postupom, v zmysle ktorého je pri konzultácii o menovaní vedúceho sekretariátu ESRB generálna rada ESRB poverená posudzovaním vhodnosti kandidátov, by nemala byť dotknutá konečná zodpovednosť ECB za vymenovanie vedúceho sekretariátu ESRB, a to pri plnom rešpektovaní konzultačného postupu, ktorý je ustanovený v článku 3 ods. 2 nariadenia Rady (EÚ) č. 1096/2010⁽⁹⁾.

2.2. Úlohy vedúceho sekretariátu ESRB

Navrhované nariadenie stanovuje, že predseda ESRB a riadiaci výbor môžu poveriť vedúceho sekretariátu ESRB osobitnými úlohami. Tieto úlohy zahŕňajú okrem iného každodenné riadenie sekretariátu ESRB, koordináciu a prípravu práce a rozhodovania generálnej rady a prípravu návrhu ročného programu ESRB a jeho vykonávanie⁽¹⁰⁾. ECB víta

⁽¹⁾ Pozri s. 9 a 10 príspevku ECB ku konzultácii Komisie a s. 3 reakcie ESRB na konzultačný dokument Komisie.

⁽²⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. a) navrhovaného nariadenia.

⁽³⁾ Pozri s. 3 reakcie ESRB na konzultačný dokument Komisie.

⁽⁴⁾ Pozri s. 9 príspevku ECB ku konzultácii Komisie.

⁽⁵⁾ Pozri odsek 1.2 stanoviska CON/2015/4.

⁽⁶⁾ Pozri článok 1 ods. 1 písm. a) navrhovaného nariadenia.

⁽⁷⁾ Pozri bod odôvodnenia 8 a článok 2 nariadenia Rady (EÚ) č. 1096/2010 zo 17. novembra 2010, ktorým sa Európskej centrálnej banke udeľujú osobitné úlohy týkajúce sa fungovania Európskeho výboru pre systémové riziká (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 162).

⁽⁸⁾ Pozri článok 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1096/2010.

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1096/2010 zo 17. novembra 2010, ktorým sa Európskej centrálnej banke udeľujú osobitné úlohy týkajúce sa fungovania Európskeho výboru pre systémové riziká (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 162).

⁽¹⁰⁾ Pozri článok 1 ods. 1 písm. b) navrhovaného nariadenia.

stanovenie úloh, ktoré môže vykonávať vedúci sekretariátu ESRB. Vedúci sekretariátu ESRB už v praxi vykonáva väčšinu úloh uvedených v navrhovanom nariadení. Pokiaľ ide o prípravu návrhu ročného programu ESRB, ECB sa domnieva, že ESRB by mal mať aj naďalej možnosť v závislosti od konkrétnych okolností situácie pružne reagovať na možné zraniteľné miesta vo finančnom systéme, ktoré môžu vyžadovať dočasné a výnimočné odchýlky od ročného pracovného programu.

2.3. Zastupovania ESRB navonok vedúcim sekretariátu ESRB

Navrhované nariadenie obsahuje možnosť predsedu ESRB delegovať úlohy týkajúce sa zastupovania ESRB navonok na vedúceho sekretariátu ESRB⁽¹⁾. ECB v zásade podporuje zámer Komisie zviditeľniť post vedúceho sekretariátu ESRB tým, že sa umožní, aby sa na neho delegovali určité úlohy. ECB sa však domnieva, že navrhované nariadenie by malo stanoviť, či vedúci sekretariátu ESRB môže tiež zastupovať ESRB v súvislosti s úlohami uvedenými v článku 19 ods. 1, 4 a 5 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010, ktoré sa týkajú zodpovednosti a povinnosti podávať správy⁽²⁾. Vzhľadom na dôležitosť zabezpečenia zodpovednosti ESRB zastáva ECB názor, že predseda ESRB by mal pokračovať v zastupovaní ESRB navonok v súvislosti s úlohami vymedzenými v článku 19 ods. 1, 4 a 5 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010, a môže delegovať toto zastupovanie navonok iba na podpredsedu ESRB.

2.4. Zmeny týkajúce sa zriadenia JMD

S cieľom zohľadniť vytvorenie bankovej únie a najmä zriadenie JMD, navrhované nariadenie zahŕňa predsedu Rady pre dohľad ECB medzi členov generálnej rady s hlasovacím právom⁽³⁾ a členov riadiaceho výboru⁽⁴⁾ a predstaviteľa Rady pre dohľad ECB medzi členov poradného výboru pre technické otázky⁽⁵⁾. Zriadenie bankovej únie a súvisiace zmeny v inštitucionálnom rámci prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami po vytvorení JMD sa týkajú úloh a funkcií ESRB. ECB preto víta zmeny navrhnuté Komisiou, ktoré sú vo všeobecnosti v súlade s predchádzajúcimi odporúčaniami ECB na zlepšenie správy ESRB⁽⁶⁾. ECB berie na vedomie, že navrhované nariadenie priznáva predsedovi Rady pre dohľad hlasovacie právo v generálnej rade ESRB a zabezpečuje, že je zastúpený v riadiacom výbore. Pri riešení týchto konkrétnych aspektov by sa mala náležitá pozornosť venovať starostlivému posúdeniu európskeho rozmeru JMD v súvislosti s potrebou zabezpečiť primeranú inštitucionálnu rovnováhu medzi členstvom zástupcov bankového dohľadu s hlasovacím právom a bez hlasovacieho práva z tých členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na bankovej únii a tých, ktoré sa nezúčastňujú na bankovej únii.

2.5. Účast' orgánov z tretích krajín na práci generálnej rady ESRB

Komisia navrhuje vypustiť ustanovenie nariadenia (EÚ) č. 1092/2010, podľa ktorého sa môže umožniť účasť na práci ESRB zástupcom príslušných orgánov z tretích krajín na vysokej úrovni, najmä z krajín EHP. Ich účasť je prísne obmedzená na otázky, ktoré majú pre tieto krajiny osobitný význam⁽⁷⁾. Toto ustanovenie oprávňuje generálnu radu ESRB prizvať vysokých predstaviteľov príslušných orgánov z tretích krajín a umožňuje ESRB, aby vytvoril mechanizmy ustanovujúce povahu, rozsah a procedurálne aspekty účasti týchto tretích krajín na práci ESRB⁽⁸⁾. ECB navrhuje ponechať toto ustanovenie v platnosti v záujme zachovania potrebnej flexibility ESRB, aby mohol podľa potreby naďalej prizvať takýchto vysokých predstaviteľov príslušných orgánov z tretích krajín na účasť na práci ESRB.

3. Varovania a odporúčania ESRB

3.1. ECB ako adresát varovaní a odporúčaní ESRB

Navrhované nariadenie mení nariadenie (EÚ) č. 1092/2010 okrem iného tak, že ustanovuje, že varovania a odporúčania ESRB môžu byť tiež adresované ECB ako príslušnému orgánu alebo určenému orgánu v členských štátoch, ktoré sa zúčastňujú na JMD, v prípade úloh zverených ECB v súlade s článkom 4 ods. 1, článkom 4 ods. 2 a článkom 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013. ECB víta spresnenie zoznamu možných adresátov varovaní a odporúčaní ESRB, ktoré náležite zohľadňuje vytvorenie bankovej únie a s tým súvisiace zmeny týkajúce sa inštitucionálneho usporiadania regulačného rámca pre makroprudenciálnu politiku⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. b) navrhovaného nariadenia.

⁽²⁾ Pozri napríklad článok 19 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010.

⁽³⁾ Pozri článok 1 ods. 3 písm. a) bod i) navrhovaného nariadenia.

⁽⁴⁾ Pozri článok 1 ods. 5 písm. a) bod i) navrhovaného nariadenia.

⁽⁵⁾ Pozri článok 1 ods. 7 písm. a) bod ii) navrhovaného nariadenia.

⁽⁶⁾ Pozri odseky 2.1, 2.2 a 5.1 stanoviska CON/2015/4; pozri tiež s. 10 príspevku ECB ku konzultácii Komisie.

⁽⁷⁾ Pozri článok 1 ods. 4 navrhovaného nariadenia.

⁽⁸⁾ Pozri článok 9 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010.

⁽⁹⁾ Pozri s. 2 príspevku ECB ku konzultácii Komisie.

3.2. Zasielanie varovaní a odporúčaní ESRB Európskemu parlamentu

ECB v zásade podporuje návrh zaslať varovania a odporúčania Európskemu parlamentu⁽¹⁾. ECB by však rada zdôraznila, že všetky orgány musia zabezpečiť striktné zachovanie dôvernosti informácií a služobné tajomstvo s cieľom zmierniť možné riziká vyplývajúce z predčasného a neprimeraného zverejnenia informácií citlivých vo vzťahu k trhu, ktoré môžu oslabiť finančnú stabilitu v Únii. Každé rozšírenie zoznamu príjemcov varovaní a odporúčaní ESRB musí plne zohľadniť tieto riziká, ktoré sa vyskytujú predtým, ako boli tieto varovania a odporúčania oznámené širšej verejnosti.

4. Zhromažďovanie a výmena informácií

4.1. Zapojenie európskych orgánov dohľadu do postupu, v ktorom sa od centrálnych bánk ESCB požadujú rozčlenené informácie

ECB sa domnieva, že by bolo vhodné, aby navrhované nariadenie spresnilo rozsah pôsobnosti článku 15 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010. V súčasnej situácii nie je zo znenia tohto ustanovenia jednoznačné, či je potrebné konzultovať európske orgány dohľadu aj v prípade, ak ESRB požaduje rozčlenené informácie od centrálnych bánk ESCB. ECB nevidí dôvod, prečo by sa európske orgány dohľadu mali zapájať do posudzovania, či je žiadosť ESRB o informácie, ktoré sa netýkajú dohľadu, odôvodnená a primeraná. ECB preto navrhuje uvedené ustanovenie spresniť tak, že európske orgány dohľadu musia byť konzultované iba vtedy, ak sa žiadosti ESRB týkajú rozčlenených informácií z oblasti dohľadu.

V prípade, ak ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, je navrhované znenie príslušných zmien uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 2. marca 2018

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Pozri článok 1 ods. 8 písm. b) navrhovaného nariadenia.